ק: הזורק פרק אחד עשר שבת

עושה מקום ארבעה וממלא. פירש בקונטרס עושה מחילות קטנות ואין נראה לר"ת ולר"י דהא תנן בפרק כילד משתתפים (עירובין דף פז:) גזחוטרא שהיא למעלה מן המים אין ממלאין ממנה מים בשבת אע"כ עשו לה מחילה גבוה י' כו' אלא עושה מקום (ב) היינו שיהיה הזז רחב מרבע טפחים כדי שלא יהיו המחילות עגוליות לפחות מארבע ולמאן דאמר הכא נזיז כל שהוא לא תקשי דמוקי התם כשאין המים עמוקים י' אי נמי התם נזרינן שמא יעלה היס שירטון כדגזרינן בפרק קמא דעירובין (דף ח.) אבל פסינה לעולם אין מהלכת בפחות מי' ולא שייך למגזר:

גמירי דאין ספינה מהלכת למטה מי'. והא דקאמר בפרק מי שהוציאוהו (עירובין דף מג.) במהלכת בנקב התם מיירי בספינה קטנה אבל הכא בספינות גדולות שטועינן אותן ביומר ונשקעות הרבה במים ואין מהלכות בפחות מי' ומיהו צ"ל דלפי הכלי שדולה בו ונשקע במים הוי למעלה מי' דאי לאו הכי היאך ממלא:

ודילמא מורשא אית לה. פירש ר"ח דילמא יש מורשא לקרקע שממין לספינה שהקרקע גבוה שם ואם יוצא דרך שם יהיה למטה מעשרה במקום מילואו כיון שהקרקע גבוה שם אבל רש"י דמפרש מורשא דספינה לא יתכן לשון ודילמא דגרסינן בכל הספרים וגרסינן והא מורשא אית לה: **כהו** בברטלית **לא** גזרו רבנן. והכי נמי משני בפרק תולין (לקמן דף קמא.) גבי האי מאן דסמי בגמיא כו'. וק' לר"י דבפרק כילד משתתפין (עירובין דף פח.) אמרי' גבי גזחוטרא שהיא למעלה מן המים לא שנו אלא למלאות אבל לשפוך אסור משום שהמים נדחין מכחו חוץ לארבע אמות אלמא כחו בכרמלית אסור ויש לומר דגזחוטרא פעמים שהיא סמוכה למקום שרה"ר מהלכת וגזרו כמו בכרמלית אבל בספינה דלעולם הוי כחו בכרמלית לא גזרו:

רבי

לאו היינו מתני' וא"ר יוחנן והוא שנח [א] ע"ג משהו א"ל מתגלגל קאמרת מתגלגל אין סופו לנוח אבל האי כיון דסופו לנוח אע"ג דלא נח כמאן דנח דמי קמ"ל: **מתני'** [א]הזורק בים ארבע אמות פטור [ב]אם [ג]היה רקק מים ורשות הרבים מהלכת בו הזורק לתוכו ד' אמות חייב וכמה הוא רקק מים פחות מעשרה טפחים רקק מים ורשות הרבים מהלכת בו הזורק בתוכו ד' אמות חייב: **גמ'** א"ל ההוא מרבנן לרבא בשלמא הילוך הילוך תרי זימני הא קמ"ל הילוך ע"י הדחק שמיה הילוך תשמיש ע"י הדחק לא שמיה תשמיש אלא רקק רקק תרי זימני למה לי למאי דאי תנא חדא ה"א ה"מ בימות החמה דעבידי אינשי דמסגי לאקורי נפשייהו אבל בימות הגשמים לא ואי אשמעינן בימות הגשמים דכיון דמיטנפי לא איכפת להו אבל בימות החמה לא אביי אמר [ג]איצטריך סד"א ה"מ היכא דלא הוי ד' אמות אבל היכא דהוי ד' אמות אקופי מקפי ליה רב אשי אמר איצטריך ס"ד אמינא ה"מ היכא דהוה ד' אבל היכא דלא הואי ארבעה מיפסעי פסעי ליה ואזדא רב אשי לטעמיה דאמר רב אשי האי מאן דזריק ונח אגודא דגמלא מיחייב שהרי רבים בוקעין בו: **מתני'** הזורק מן הים ליבשה ומן היבשה לים ומן הים לספינה ומן הספינה לים ומן הספינה לחבירתה פטור [ד]ספינות קשורות זו בזו מטלטלין מזו לזו אם אינן קשורות אע"פ שמוקפות אין מטלטלין מזו לזו: **גמ'** איתמר ספינה רב הונא אמר מוציאין הימנה זיז כל שהוא וממלא רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי [ה]עושה מקום ארבעה וממלא רב הונא אמר מוציא הימנה זיז כל שהוא וממלא קסבר כרמלית מארעא משחינן ואוירא מקום פטור הוא ובדין הוא דזיז נמי לא ליבעי אלא כי היכי דליהוי ליה היכרא רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי עושה מקום ארבעה וממלא קסברי [ו]כרמלית משפת מיא משחינן [ז]מיא ארעא סמיכתא אי לא עביד מקום ארבעה קא מטלטל מכרמלית לרה"י א"ל רב נחמן לרבה בר אבוה ולרב הונא דאמר מוציא הימנה זיז כל שהוא וממלא זימנין דליכא עשרה וקא מטלטל מכרמלית לרה"י אמר ליה גמרינן דאין ספינה מהלכת בפחות מעשרה והא מורשא אית לה אמר רב ספרא גשושי אזלי קמה א"ל רב נחמן בר יצחק לרב חייא בר אבין לרב חסדא ולרבה בר רב הונא דאמרי עושה מקום ארבעה וממלא שופכין דידיה היכי שדי להו וכ"ת דשדי להו באותו מקום מאיסי ליה [ח]דשדי להו אדפנא דספינה והא איכא כחו [ט]כחו בכרמלית לא גזרו ומנא תימרא דתניא ספינה אין מטלטלין לא מתוכה לים ולא מן הים לתוכה

ר'

לאו היינו מתני' דתנא שנח [ג] ע"ג יוחנן והוא שנח [ד] ע"ג משהו א"ל מתגלגל קאמרת מתגלגל אין סופו לנוח אבל האי כיון דסופו לנוח אע"ג דלא נח כמאן דנח דמי קמ"ל: **מתני'** [ה]הזורק בים ארבע אמות פטור [ו]אם [ז]היה רקק מים ורשות הרבים מהלכת בו הזורק לתוכו ד' אמות חייב וכמה הוא רקק מים פחות מעשרה טפחים רקק מים ורשות הרבים מהלכת בו הזורק בתוכו ד' אמות חייב: **גמ'** א"ל ההוא מרבנן לרבא בשלמא הילוך הילוך תרי זימני הא קמ"ל הילוך ע"י הדחק שמיה הילוך תשמיש ע"י הדחק לא שמיה תשמיש אלא רקק רקק תרי זימני למה לי למאי דאי תנא חדא ה"א ה"מ בימות החמה דעבידי אינשי דמסגי לאקורי נפשייהו אבל בימות הגשמים לא ואי אשמעינן בימות הגשמים דכיון דמיטנפי לא איכפת להו אבל בימות החמה לא אביי אמר [ח]איצטריך סד"א ה"מ היכא דלא הוי ד' אמות אבל היכא דהוי ד' אמות אקופי מקפי ליה רב אשי אמר איצטריך ס"ד אמינא ה"מ היכא דהוה ד' אבל היכא דלא הואי ארבעה מיפסעי פסעי ליה ואזדא רב אשי לטעמיה דאמר רב אשי האי מאן דזריק ונח אגודא דגמלא מיחייב שהרי רבים בוקעין בו: **מתני'** הזורק מן הים ליבשה ומן היבשה לים ומן הים לספינה ומן הספינה לים ומן הספינה לחבירתה פטור [ט]ספינות קשורות זו בזו מטלטלין מזו לזו אם אינן קשורות אע"פ שמוקפות אין מטלטלין מזו לזו: **גמ'** איתמר ספינה רב הונא אמר מוציאין הימנה זיז כל שהוא וממלא רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי [י]עושה מקום ארבעה וממלא רב הונא אמר מוציא הימנה זיז כל שהוא וממלא קסבר כרמלית מארעא משחינן ואוירא מקום פטור הוא ובדין הוא דזיז נמי לא ליבעי אלא כי היכי דליהוי ליה היכרא רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי עושה מקום ארבעה וממלא קסברי [יא]כרמלית משפת מיא משחינן [יב]מיא ארעא סמיכתא אי לא עביד מקום ארבעה קא מטלטל מכרמלית לרה"י א"ל רב נחמן לרבה בר אבוה ולרב הונא דאמר מוציא הימנה זיז כל שהוא וממלא זימנין דליכא עשרה וקא מטלטל מכרמלית לרה"י אמר ליה גמרינן דאין ספינה מהלכת בפחות מעשרה והא מורשא אית לה אמר רב ספרא גשושי אזלי קמה א"ל רב נחמן בר יצחק לרב חייא בר אבין לרב חסדא ולרבה בר רב הונא דאמרי עושה מקום ארבעה וממלא שופכין דידיה היכי שדי להו וכ"ת דשדי להו באותו מקום מאיסי ליה [יג]דשדי להו אדפנא דספינה והא איכא כחו [יד]כחו בכרמלית לא גזרו ומנא תימרא דתניא ספינה אין מטלטלין לא מתוכה לים ולא מן הים לתוכה

ר'

דקתני מוך לארבע אמות ונתגלגל כו' חייב ואמר רבי יוחנן והוא שנח הא לא נח מדלא מוקמא רבי יוחנן כגון שנח לאחר ג': **מתגלגל קאמרת.** דבר שברוח מגלגלו כאויר קאמרת: **אין דסופו לנוח.** ומזכר עד שלא נח דימא כמונח דמי דהא סופו לנוח וכבר נח לאחר ג': **מתני' וכמה הוא רקק מים.** כמה עומקו דימא אכתי רה"ר הוא ולא נעשה כרמלית. רקק גרגיל"א: **גמ' הילוך הילוך.** דנקט תרי זימני רשות הרבים מהלכת בו חד לממרא דאי אין רגילין להלך בו פטור וכי רגילין להלך בו חייב ואע"ג דהילוך ע"י הדחק הוא וחד לאשמעינן דדוקא הילוך ע"י הדחק שמיה הילוך אבל תשמיש לרבים ע"י הדחק כגון גומא תשעה ברה"ר אע"ג דחזיא לאנטועי ניה כוותא וסולדא לא הוי תשמיש למיהוי ההוא גומא דרה"ר כעמוד ט' שהרבים מכתפין עליו דאמרינן בפ"קד) דהוי רה"ר: **אלא רקק תרי זימני למה לי.** לאשמעינן הילוך על ידי הדחק אחרינא: **דלא הוי ד' אמות.** דאב דלא טריחא להו מילתא לעבור בתוכו ונוח לעבור מלהקיף ולילך לראשו שהוא כלה שם: **אבל היכא כו'.** הלר תניא זימנא אחריתי לאימויי הא: **ר"מ.** דהוי ר"ה: **היכא דהוי רחבו ד' אמות.** דלאו אורחיה למפסעי אלא עברי בגייה: **אגודא דגמלא.** על דף שבגאר המוטל לרוחב הגשר כשאר הדפים ומונדל מתכירו: **חייב.** ואע"ג דאיכא דמיפסעו פסעי ולא מנחי כרעייהו עלה איכא טוכא דעברי עליה: **מתני' מן היס ליבשה.** מכרמלית לר"ה: **מן היס לספינה.** מכרמלית לרה"י: **מטלטלין מזו לזו.** וכגמרא [ט] פריך פשיטא: **שמוקפות.** סמוכות זו לזו כמו אין מקיפין שתי חביות (גילה דף לב:): **אין מטלטלין מזו לזו.** דמהפסק כרמלית מיפרשי מהדדי [ו] ואגן מוקמינן לה בגמרא [ז] שהספינות של שני בני אדם ועי"ש עיריב מטלטל מזו לזו הלכך כי מיפרשי ומפסקה כרמלית בטל עירוב: **גמ' ספינה.** המפרש בספינה ניס: **מוליא זיז כל שהוא.** מדופני הספינה על המים להיכר בעלמא כלמפרש ואזיל: **וממלא.** מן היס ומכניס לספינה: **מקום ארבעה.** חלל ד' מוקף מחילות קטנות ומחילה חליה מתרת במים: **כרמלית מארעא משחינן.** י' של אויר שנתנו חכמים לאיסור כרמלית כדאמרינן בפ"ק (דף ז.) ותופסת עד י' מקרקעות היס משחינן להו ואוירא שהוא למעלה מי' ואפילו הן מים הוי מקום פטור הלכך בהיתירא קא שקיל לכתחלה: **דליהוי ליה היכירא.** לכרמלית גמורה: **ארעא סמיכתא היא.** וכל המים כרמלית הן: **סמיכתא.** עבה: **זימנין דליכא.** במים עמוקה עשרה ואי נמי מארעא משחינן כולה כרמלית היא: **גמירי אין ספינה מהלכת כו'.** דכל היכא דתניא ספינה ולא תני עריבה גדולה היא: **והא מורשא אית לה** גרסי'. דאם הספינה הולך ומגביה מן המים ואפילו [ח] היו המים פחותין מי' אין נושאת אם ואם ממלא כנגד אותו מקום מטלטל מכרמלית לרה"י: **גשושי אזלי קמה.** בני אדם ממשמשים בכלונסות את עומק המים ואין מניחין ליכן הספינה אלא במקום עמוק שמא תמהר ליכן ותשכון ולארך במקום מושבה: **עושה לה מקום ד'.** אלמא כל המים כרמלית הן: **שופכין דידיה.** מים רעים כגון רחיצת כוסות וקערות: **מאיסי ליה.** המים שימלא שוב דרך אותו מקום: **דשדי להו.** בכ"מ שילה על דופני הספינה והן יורדין ליס: **והא איכא כחו.** היה לא זריק להדיא ליס מיהו מכחו הן נאין ליס:

עמוקה

ספינה מהלכת במים שיש בהן פחות מעשרה. ומקשינן ודלמא מורשא איכא. פי' מורשא כמו חפירה שיש בקרקעות הים, ליחוש דלמא האי ספינה קיימא בההוא מורשא וסביבין, מקום שממלא משם אין בו מקרקעות הים עד שפת המים י' טפחים, וכיון דליהה [אין] טפחים אותן המים הן כרמלית וקמטלטל מכרמלית לרה"י. ופריק רב ספרא גשושי אזלי קמה, כלומר כיון שבגעת הספינה במקום שהמים מעטין מתיראין שבא חשב הספינה בקרקעות הים או שבא תחדיה שם סלע ותעבור עליו ותשבר. ולפיכך מהלכין בני אדם ספנים מגששין ורואין המים אם הם מי ברכים או פחות או יותר וביוצא בהם, ואם יראו מקום נמוך פחות מי' ומקום גבוה י' טפחים, אין מעבירין אותה אלא מחזירין אותה לדרך אחרת. **הוב מקשו להני** דאמרי עושה מקום ד' כמו שאמרנו, כמו תיבה פחותה או של פחותה וביוצא בהן וממלא, ואע"ג דליכא משפת מיא י' טפחים, שופכין דספינה לריכי שדי להו. כלומר שופכין שצריך לשופכן כגון מי רגלים וביוצא בהן היכא שפיר להו, וכי תיבא באותי מקום שעשהו ד' (הוא) [האיך] ממלא (אלא הכיבו) [אלין], והוא שיוקן שופכין לשם, הא לא ביטאאו ליה מיא. ומשני שדי להון בדפנה של ספינה שהיא מכלל רה"י ואע"ג דשיתחין ואזלי מדפני נתחתי לים, כל כי דאי נגוגא כחו בכרמלית לא גזרו רבנן. יגרסינן בפרק ד' אליעזר תולין, אמר רב יהודה האי מאן דסחי במיא בנהרא כשבתא, ינגגא נפשיה ינסק, דאי לא קססק מיא מכרמלית לרה"י והוא הספינה. סוף סוף כי נחית לבריסחי קא רחי להו למיא ונמצא מטלטל בכרמלית. ושנינן כוחו בכרמלית לא גזרו רבנן. ומנא תימרא דכחו בכרמלית לא גזרו רבנן, דתניא ספינה שבים

עין משפט נר מצוה

כה א מי' פ"ד מהלי' שבת הלי' ד' ריש סמג לאוין סה טש"ע א"ח סי' שמה סעיף יד:
כו ב ג מי' שם הלי' כד: ל ד מי' ש"ג מהלכות עירובין הלכה כה:
לא ה ו מי' פ"ד מהלי' שבת הלכה ה ופטיר א"ח סי' שמה סעיף יח וסי' שנה סעיף ח:
ז (מי' פטיר שם הלכה יט סמג שם טש"ע א"ח ריש סי' שנה):

מוסף רש"י

הזורק בים ארבע אמות פטור. דכרמלית היא (עירובין פז.) רקק מים. גרוזי"ל ומים לפין עלי (עירי ח:). ורשות הרבים מהלכת בו. שעוברין בפחתי רקק בדגליהם (שם). חייב. דהיכר הוא (עירובין זה.). פחות מי' טפחים. שאין המים עמוקים עכבה (ערל ח:). הזורק בתוכו ד' אמות חייב. שהא כרה"ר בתוכה (שם).

רבינו חננאל

המתלקט ר' מתוך ה' אבל הר המלקט [שדרה] מתוך ד' אמות, אומרי דהולך לו. זרק לתוך ד' אמות ונתגלגל חוץ לד' אמות פטור. מים שלא היתה מחשבתו חוץ לד' אמות. זרק חוץ לד' אמות וחזר לתוך ד' אמות חייב. והוא שנח בתוך לד' אמות ע"ג משהו ואחר שנת התם חוזר. [תניא נמי הכי זרק חוץ לד' אמות אחזתו הרוח במשהוא אע"פ שחזרה והכניסתו חייב]. זה כבר פירשנוהו למעלה בפלוגתא דרבי עקיבא ורבנן. התנן הזורק מרה"י לרה"י ורה"ר באמצע ר' עקיבא מחייב וחכמים פוטרין. דרבנן סברי אע"פ שזרק בתוך ג' דרה"ר שהן כלבור צריך הנחה ע"ג משהו. אבל קלוטה לאי כמי שהונחה דמיא. והתם בזורק מרה"י לרה"י ורה"ר באמצע ואע"ג דלא עבר ד' אמות ברה"ר אם נח ברה"ר ע"ג משהו, וכן בזורק ברה"ר והעביר בזריקתו מתחילת ד' לסוף ד' אם נח ע"ג משהו חייב ואם לאו פטור. אבל המעביר מתחילת ד' לסוף ד', אם כשיעור כבת אחת העביר, אם נחה ע"ג משהו חייב ואם לאו פטור, דאמרינן לענין המרגיא מחנות דרך סטיו משום דר' יוחנן מידי דהוה המעביר חפץ ברה"ר, לאו אע"ג דכמה דנקיט ליה ואזיל פטור כי מנח ליה חייב. ואע"ג דהמעביר מחנות לפלטיא דרך סטיו לאו כי תאי גוונא שלקא, מידו לענין מעביר שצריך הנחה הכין הוא. והא דאמר רבא [הוציא] חצי גרוגרת והניחה וחזר והוציא חצי גרוגרת והעבירה דרך עליה חייב, כלומר נעשה כמי שהניחה אלא שאינן דהא לא נח. ושנינן כגון דהעבירה למטה מג' דהוא כלבוד. איני והאמר רבא חוד ג' לרבנן צריך הנחה ע"ג משהו. ופרקינן כי קאמר רבא בזורק, הכא במעביר. ולענין דבר שאינו בידו ונתגלגל מרה"י מידו ויצא לרה"ר צריך הנחה ברה"ר ע"ג משהו. דתנן בענין הקורא בספר על האסקופה ונתגלגל מידו, ר' יהודה אומר אפילו אינו מסולק מן הקרקע אלא כמולא חוט גוללו אצלו. ואמרינן עלה אלא הא דאמר רבא תרך ג' לרבנן צריך הנחה ע"ג משהו, לימא כתנאי א"ל לשמעתיה. אלא כולה ר' יהודה היא דהכי קתני הנע"ג לי' טפחים הוסכו על הכתב, בר"א בכיחל משופע אבל בכיחל שאינו משופע, אפילו למטה מג' גוללו אצלו דברי ר' יהודה. שר' יהודה אומר אפילו אינו מסולק מן הארץ אלא מלא החוט גוללו אצלו, מ"מ בענין הנחה ע"ג משהו. ור' יוחנן אמר להא שמעתא אמתניתין, שאם זרק למקום מדרון שאין דרכו לנוח שם, אם נח במקום מחשבתו ואח"כ נתגלגל חייב ואם לא נח פטור. אבל רבא כי קאמר בזורק למקום שוה שסוף החפץ לנוח שם, סד"א אי לא איתרמי ליה לנוח אלא נזדמן לו שיתגלגל משם כאילו נח רמי קמ"ל. רקק מים ורה"ר מהלכת בו דתקני לה תרי זימני תלתא טעמי דאיתמרו בה איתמרו, חדא בין בימות החמה בין בימות הגשמים, וחדא אע"ג דנפיש (כוותיה) [פותיה] לא היכא דאקופי מקפי ליה, ותדא אע"ג דלא הוי ההוא רקק ד' טפחים, לא תיבא כיון דמעט הוא לא מפני ליה אינשי בגווה מפסע דוא דפסעי ליה. קמ"ל אע"פ שהוא פחות מד', הזורק לתוכו חייב דהכי לגודא דגמלא. הזורק מן הים לספינה ומן הספינה לים פטור אבל אסור, שהרם עצמו דהוא הים וספינה פעמים שהיא כרמלית ופעמים שהיא [רה"י ופעמים שהיא] מקום פטור. ונרסינן בעירובין פרק כל גנות איתמר ספינה רב אמר מותר לטלטל בכולה מ"מ כיון דאית לה מחיצות רה"י היא. שמואל אמר אין מטלטלין אלא בד' אמות, מחיצות הללו להבריח מים הן עשויות, והלכתא כוותיה דרב. השתא היכא דאיתא דה"ר אין מטלטלין מתוכה לים ולא מים

מסורת הש"ס

א) לעיל מ"ז. ב) [ניטין מ.]. ג) [לקמן קמא.]. ד) (דף מ.). ה) [לקמן קמ.]. ו) מת"ל: כי מיפרשן המדדי מספיקן כרמלית. ז) [שם].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה והא שנח מרבא ומר' ופמ' המים הן קמתון: (ב) תוס' ד"ה עושה ומר' עושה מקום ארבעה הייט:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה בפרי ובתי צ"ל. עיין מג"ש סימן רמח סק"ז ליאור למשנ' דנרי תוספות אלו:

הגהות הגר"א

[א] נ"ב ראיה והא שנח ע"ג משהו. נ"ב ל"ל והא שנח משהו:

לעזי רש"י

גרבילי"א. חיל. חצץ.

רבינו חננאל (המשך)

לתיקה, ואם הבנים או אם הוציא שטרות, וכן היכא דהויא כרמלית, דקי"ל אין מטלטלין מכרמלית לכרמלית וזימנין דמהני עירובא. אבל היכא דהוי מקום פטור מטלטלין מניה לרה"י ומניה לכרמלית אלא חיישינן, ובלבר שלא יחליף, ומשום הכי אמרינן אין כרמלית פחות מד', אמר רב ששת תוספת עד עשרה, ופרישנו דעד עשרה הויא כרמלית למעלה מי' לא, ואליבא דה דבנן מקולי רה"ר ומקולי רה"י, מקולי רה"ר דאי איכא ד' על ד' הויא כרמלית, ומקולי רה"ר דעד עשרה הוא דהויא כרמלית למעלה מעשרה מקום פטור הוא. והיכא דצריך לעילוי מיא מן הים לספינה, הם הנא אמר מוציא זיז כל שהוא וממלא ומעיל ליה לספינה, קסבר כרמלית מארעיתא דימא או דנהרא הוא ומשחינן מהתם, ותופסת עד עשרה שפחים, ומן כד סטי לי' שפחים שלימא כרמלית והווה ליה מקום פטור. ובדין הוא דזיז נמי לא ליבעי והא דאצריכו ליה זיז כי היכי דלהוי היכירא. רב חסדא ורבה בר רב הונא אמרי עושה מקום ד' וממלא, קסברי כרמלית משפת מיא משחינן ומיא ארעא סמיכתא היא, וצריך לעשות מקום ד' לתרין לספינה, כדי שיהא מקום פטור שמעלה המים מן הים או מן הנהר שהן כרמלית לאותו מקום שהוא מקום פטור, ומשם מעייל להן לספינה. פי' מקום זה כגון תיבה פתוחה או של פתוחה. וגרסינן פירוש: [בירושלמי]. **ואם** הוציא מן הים לספינה הרי הוציא מכרמלית לרה"י. ואקשינן לרב הונא דאמר מוציא זיז כל שהוא וממלא מן הים לספינה, ומנין דליכא ד' מארעית נהרא לשפת מיא וקא מטלטל מכרמלית לרה"י. ומשני נמירי אין